

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Enhed/initialer: MILENH/STGM/NAER/CFF/SUGA

Sagsnr.: 24314

Dok.nr.: 638055

Dato: 25. februar 2014

Taleudkast til samråd W i Folketingets Udvalg for
Fødevarer, Landbrug og Fiskeri torsdag den 27. fe-
bruar 2014, kl. 15.30.

(Det talte ord gælder)

Spørgsmål W

"Ministeren bedes redegøre for fiskeriet rolle i regerin-
gens "Vækstplan for fødevarer", herunder hvorfor der ik-
ke i vækstplanen er beskrevet nye initiativer i relation til
fiskerierhvervet, om regeringen agter at tage nye initiati-
ver for at sikre vækst i fiskerierhvervet og i givet fald re-
degøre for disse initiativer".

Svar [ca 1350 ord]:

- Vi skal i dag tale om vækstinitiativer for fiskeriet både inden for rammerne af vækstplanen og generelt.
- Det er i dag det tredje samråd om vækstplanen, som vi har siden planen blev præsenteret.
- Med regeringens Vækstplan for fødevarer er ambitionen, at skabe nye muligheder og gode rammer for udvikling på en lang række indsatsområder – også inden for fiskeriet.

Fiskeriindsatser i vækstplanen

- Vækstplan fødevarer har to initiativer direkte rettet mod fiskeriområdet. Introduktion af et nyt forvaltningsregime i form af discardforbuddet og udvikling af akvakultursektoren.
- Fisk indgår også i indsatserne om madspild og en ny eksportstrategi.
- Initiativerne i forhold til discardforbuddet og udvikling af akvakultursektoren er begge udløbere af reformen af den fælles fiskeripolitik, som vi skal tale mere om på et senere samråd, men jeg vil kort åbne ballet.

Initiativ: bæredygtig og effektiv anvendelse af havets ressourcer

- Med reformen af den fælles fiskeripolitik ændrer vi fundamentalt på spillereglerne for det aktive fiskeri. Det bliver fra 1. januar 2015 og årene frem et vilkår for stort set alle fiskerier, at fisk, der før røg overbord, skal bringes i land.
- Regeringen er optaget af spørgsmålet om, hvordan vi sikrer, at discardforbuddet ikke alene bliver en gevinst for bæredygtigheden, men også en økonomisk gevinst for den enkelte fisker.
- Det er en udfordring, som vi skal finde praktiske løsninger på. Ikke kun i form af kontrol og teknikaliteter, men også i forhold til, hvordan det håndteres på fi-

skefartøjerne, i havnene og efterfølgende i værdikæden.

- Det skal vi gøre med øje for vækstmuligheder i en konkurrencedygtig forsyningskæde fra hav til både forarbejdningsindustri og forbruger.
- Det var også baggrunden for at vi sidste år styrkede udviklingen af selektive redskaber inden for myndighedsbetjeningen med 10 mio. kr. Og det er baggrunden for at GUDP har igangsat flere projekter vedrørende selektivt fiskeri.
- Discardforbuddet er en landevinding for europæisk fiskeriforvaltning og vil betyde en væsentlig bedre og mere bæredygtig forvaltning af de marine ressourcer.
- Og det er et tiltag, som alle Folketingets partier har stået bag, da der blev givet mandat til regeringen i Europaudvalget forud for vedtagelsen af reformen.
- Dialog med erhvervet er en forudsætning for at realisere discardforbuddet. Og derfor har Fødevareministeriet netop nedsat et "Dialogforum" med deltagelse af både fiskere, forskere og grønne organisationer.
- Dialogforum skal sikre inddragelse og effektiv implementering af reformen af den fælles fiskeripolitik.
- Desuden er ambitionen, at der i det kommende hav- og fiskerifondsprogram bliver afsat midler til indsatser, der støtter en forbedret ressourceudnyttelse som følge af discardforbuddet.

- Det være sig fx udviklingen af nye fødevarer, sundheds- eller industriprodukter. Samtidig med at vi fortsætter arbejdet med at undgå bifangsterne gennem mere selektive og skånsomme fangstmetoder.
- Jeg ser frem til og bakker gerne op om flere initiativer fra erhvervet på den kant. Det vender jeg tilbage til.

Initiativ: skabe bæredygtig vækst i akvakultursektoren

- Akvakulturområdet indgår i vækstplanen i form af fremlæggelse af en ny strategi for en bæredygtig udvikling af sektoren i perioden 2014-2020. Strategien er netop sendt i høring.
- Vi er i Danmark eksperter i foder og miljøteknologi til fiskeopdræt – en styrkeposition, som vi skal udnytte.
- Det er en position vi støtter med flere GUDP projekter – i forhold til miljøteknologi, i forhold til lokalisering og i forhold til foder.
- Formålet med den nye strategi er at skabe vækst og arbejdspladser i sektoren. Det skal opnås ved at forbedre rammerne for produktionen, blandt andet ved at udpege zoner til nye havbrug. Målet er, at vi skal producere 50 procent flere fisk i 2020.
- Ved en målrettet eksportindsats skal vi tredoble eksporten af foder og teknologi, så akvakulturproduktionen bliver mere miljøvenlig i hele verden.

- Der har været en rigtig god dialog med interessenterne under udarbejdelsen af strategien, og jeg ved, at erhvervet ser frem til at strategien bliver realiseret.

Aktuelle udfordringer i fiskeriet

- Jeg har også øje for, at fiskeriet er en sektor med sine egne udfordringer og muligheder.
- Gennem mine møder med erhvervet og besøg hos fiskerne ved jeg, at fiskerierhvervet i øjeblikket føler sig klemmt på en række områder.
- Fiskerne oplever blandt andet problemer med finansiering og konkurrerer i stigende grad om fangsten med sæler, der er mangedoblet i danske farvande.
- Med hensyn til finansiering er jeg rigtig glad for, at min kollega erhvervs- og vækstministeren har givet tilsagn til at igangsætte et analysearbejde af problemets omfang.
- Vedrørende sæler har Fødevareministeriet under den grønne reserve samt fiskeriprogrammet afsat 3,1 mio. kr. til udviklingen af sælsikre redskaber. Miljøministeriet er derudover gået i gang med at revidere den eksisterende forvaltningsplan for sæler.
- Miljøministeriet ser desuden på, om det i samarbejde med interessenterne er muligt, at lave en midlertidig løsning for regulering af gråsælbestanden indtil en ny forvaltningsplan foreligger.

Kommende initiativer – nyt fiskeriprogram

- Jeg vil med Fødevarerministeriets indsatser gerne understøtte initiativer, der skaber vækst i fiskerierhvervet på et bæredygtigt grundlag.
- Hvis vi skal sikre arbejdspladser og vækst på lang sigt, skal både fiskeri og akvakultur på samme tid være miljømæssig og økonomisk bæredygtig.
- Fokus i det kommende fiskeriprogram vil være på "blå-grøn" omstilling, beskæftigelse og gennemførelse af fiskerireformen.
- Det kan vi støtte gennem tilskud til fx skånsomme og målrettede fiskeredskaber og innovativ teknologi i forarbejdningssektoren.

Kommende initiativer – "Task Force Fisk"

- Lad mig slå det helt fast: Jeg vil gerne have vækst og flere jobs i fiskerisektoren – og jeg tror på, at der er et potentiale.
- Når vi taler vækstinitiativer vil jeg gerne opfordre til, at vi ikke bare tænker i innovative løsninger, men også i nye og bredere samarbejdskonstellationer.
- Jeg tror, det kunne være frugtbart, hvis fiskerierhvervet danner en "Task Force Fisk", som vi har set det i flere brancher inden for landbruget.

- Og her tænker jeg en task force med deltagelse af hele værdikæden - det være sig det primære erhverv, detail-siden, forarbejdnings- og transportsektoren, havnene, forbrugerne og andre vigtige spillere, der sammen kan drøfte udviklingspotentialer i dansk fiskeri.
- En task force skal eksplicit ikke handle om kontrol og teknikaliteter, men bør se på værdikæden og potentialer for vækst.
- Det er glædeligt, at erhvervet sådan set går med nogle af de samme tanker med henblik på at skabe blå vækst, og det vil jeg gerne støtte op omkring.
- For jeg tror ikke, der er nogen, der er bedre end erhvervet selv, til at se udviklingspotentialer i dansk fiskeri.
- Task forcen kan så lægge en række anbefalinger på bordet om fremtidige indsatser for hele fiskeriets værdikæde. Det vil jeg se frem til.
- Jeg synes allerede, at der er et godt grundlag at starte på.
 - o Danmarks Fiskeriforening har fx ydet en kæmpe indsats, og i dag er 75 procent af danske konsumfisk MSC certificerede.
 - o Og Dansk Akvakultur har flere gange vist sig parate til innovative løsninger for at sikre vækst i erhvervet, og er i dag blandt de mest effektive og miljødygtige i verden.

- Og der skal tænkes videre ad den vej. Kan danske fiskeprodukter udvikles og brandes mere, så forbrugerne får øjnene op for historien om, at fisken i dag fiskes under bæredygtige betingelser, og at der er kvalitet bag?
- Fisk indeholder også vigtige vitaminer, mineraler og gode olier, som det er svært at få fra anden mad.
- Og ved at spise fisk har vi lavere risiko for at få blandt andet hjertekarsygdomme.
- Alligevel er det kun 10 procent af os – og kun 5 procent af vores børn, der spiser den mængde fisk, som kostrådene anbefaler.
- Hvordan får vi danskerne til at spise flere fisk?
- De spørgsmål vil jeg gerne have nogle nye friske bud på.
- Derfor vil jeg invitere de relevante parter til et opstartsmøde.

Afslutning

- Jeg tror – på trods af de aktuelle udfordringer – på fiskerierhvervets fremtid i Danmark. Alternative produkter, bedre udnyttelse af havets ressourcer og nye afsætningsmarkeder er nogle af svarene.
- Med vækstplanen ønsker regeringen at sætte fokus på nogle af de store udfordringer også inden for fiskeriet.

- Det kræver en fælles indsats og et godt samarbejde på tværs at løse disse udfordringer.
- Det kommende fiskeriprogram vil støtte op om dette, og en "Task Force Fisk" vil fremadrettet kunne give inspiration til nye spændende vækstinitiativer i dansk fiskeri, og vi har brug for nogle nytænkende bud.
- Tak.